Бекітемін: Жұм

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы:Сұлукөл ЖОББ мектебі
Мектепалды даярлық сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 1-апт 1–5 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдеріменкеңес ,әңгімелесу		**Ата-аналармен әңгіме:**Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балаларды себепсіз сабақтан қалдырмауларын ескерту	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балалардың оқу құралдарын қадағалап салып жіберулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		**Сюжетті-рөлдік ойын:** «Ел қорғауға әзірмін»; Ірі құрылыс материалдарымен және конструкторлармен ойындар.	**Ойын – жаттығу:** «Мен батырмын»; Альбомдар,сюжетті картиналар қарастыру, Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.	**Ойын** «Кімнің үйі?» Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б.	***Үстел үсті ойындары*** ***Мозайка құрастыру*** Әскери техника туралы суреттер топтамасын қарастыру. «Батылдық пен қорқақтық дегеніміз не» тақырыбында әңгімелесу *Ұқсай ма, ұқсамай ма Балаларды заттарды салыстыруға, түс, түр, көлем, материалының ұқсастығын атауға үйрету; байқампаздық, ойлау, сөйлеу*

					қабілеттерін дамыту. Табиғат бұрышында еңбек
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)		**«Отан»** **Отан** - тарих, **Отан** - тіл, Жасаған елің, ер халқың. **Отан** - өлең, **Отан** - жыр, Көтерген көкке ел даңқын... **Отан** осы, достарым, Көңілге мұны түйе біл. «**Отан**» деп өс, жас қауым, Оны ардақтап, сүйе біл.	**«Ел қорғайтын, ер ағалар»** Ел қорғайтын, ер ағалар, Ардағымыз, арымыз. Ерлер тойын, елдің тойын, Қарсы аламыз бәріміз!	**«Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!»** Жүреміз даңкты жолдармен, Қырандар бірге самғаған. Әзірге титтай болғанмен Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!	**«Отан қорғаушылар дегеніміз кімдер?»** Балаларға 7 – мамыр Отан қорғаушылар күні мерекесін сезіндіру. *Қаламыздағы полиция қызметкерлері жайлы сөйлесу олардың суреттерін тамашалау*
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
		Сауат ашу негіздері **Міндеті:** -Сөйлем құрауға, сөйлем сызбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толықтыруға үйретуді жалғастыр **Мақсаты** алдыңғы оқу қызметтерінде алған білімдерін пысықтау. Дидактикалық жаттығу: «Қайсысы дұрыс?» – Балалар, мен бір дыбысын анығырақ созып, қандай да бір сөзді айтамын, ал сендер	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті** -Сөйлем құрауға, сөйлем сызбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толықтыруға үйретуді жалғастыр **Мақсаты**алдыңғы оқу қызметтерінде алған білімдерін пысықтау. Дидактикалық ойын: «Досыңды шақыр» – Балалар, көздеріңді жұмып, мына жағдайды елестетіңдер. Орманда досыңнан адасып қалдың. Сендер бір-	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті**Сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту **Мақсаты** дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру. Дидактикалық жаттығу: «Буындардан сөз құра» – Балалар, мен буындар айтамын сендер сөз құраылатындай	**Көркем әдебиет** **Міндеті.**Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту **Мақсаты** еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін қалыптастыру Жаттап ал. Бақытты елде туғанбыз, Бақытты өмір сүреміз. Педагог сөздің мазмұнын түсіндіреді. – Сендер Тәуелсіз Қазақстанның бақытты баласысыңдар. Елімізде бейбітшілік,

Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ **Ойын:***Жүретін саусақтар.* **Мақсаты:**Саусақтарын жүргізе отырып,саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту. **Керекті құралдар:**Суреттері бар кітапшалар. **Шарты:**Суреті бар кітапшаны алып,ішін ашып,ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен),суретті нұсқап оның атын сұрайды.балалар жауап береді.Сол ереже бойынша қайталанады.	 	**Үстел үстінде ойналатын ойындар.** **Ойын: «Сарбаздарға не керек?»**(5-10 мин) **Мақсаты:**Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу. **Керекті құралдар:**ойынға керек ресурстар. **Мазмұны:**Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Маңдайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
		Математика негіздері **Міндеті:** - Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау **Мақсаты** «артық», «кем», «тең» ұғымдарын қалыптастыру. . Ойын жаттығуы: «Сана» Педагог цифрлар және теңдік таңбасы бейнеленген карточкаларды, сондай-ақ нүктелер және сандық	**Математика негіздері** **Міндеті** - Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау **Мақсаты**«артық», «кем», «тең» ұғымдарын қалыптастыру. **1-тапсырманы** орындауды ұсынады, саны бірдей заттар тобын тауып, сызып қосады. Санын жазады.	**Математика негіздері** **Міндеті** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату **Мақсаты** қарапайым мысалдар мен есептерді шығару	**Қоршаған орта** **Міндеті:**-Мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту (**кірікт.01.05)** -Мемлекеттік мереке Қазақстан халқының бірлігі мерекесі маңыздылығын түсіну, оларға белсенді қатысу **Мақсаты** Қазақстан халықтарының бірлігі

		тура солай қайталаңдар. Қалай айту керек, қайсысы дұрыс екенін анықтаймыз. Мысалы: ааалжапқыш-алжапқыыыш, бааағдаршам-бағдаршааам, дәәәріхана-дәріханааа, қооойылым-қойылыыым, ААалпамыс-Алпамыыыс, шааапалақ-шапалааақ,жааапырақ-жапалааақ, дооомбыра-домбырааа, қооообыз-қобыыыз, жаааалбыз-жалбыыыз, қааасық-қасыыық, жаааарғанат-жарғанааат, жыыылқы-жылқыыы, теееекше-текшеее, бааалапан- балапааан, боооотақан-ботақааан, көөөөзілдірік -көзілдіріік, жааапырақ-жапырааақ , көөөрпе-көрпеее т.б	бірінді табу үшін, не істер едіңдер? (Досымыздың атын атап шақырамыз). Мысалы: (Дастаааан! Серікбоооол! Айғаныыым! Айшаааа! Ернааар! Балжааан! Ардааақ! Санжааар! Беріііік! Мерееей! т.б.) – Балалар, сендер достарыңды шақырғанда, қай буынды созып айттыңдар? Дұрыс, ең соңғы буынды созып айттыңдар	екінші буынды айтуларың керек. Мысалы: Мақ-та, жапа-лақ, дәп-тер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбы-ра, арыс-тан, қо-ян, май-мыл, жану-ар, жаң-быр, шал-бар, қыза-нақ, қырық-қабат, даң-ғыл, қоңы-рау,мек-теп, шал-қан, зымы-ран, тек-ше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, қо-быз, қылқа-лам т.б. – Балалар, сендер балабақшаға келе жатқанда жолда, нелерді немесе кімдерді көресіңдер? Айтып беріңдерші?	сендердің ұйқыларың тыныш, отбасыларың аман, көршілермен тату тұрасыңдар. Бақытты өмір сүру деген – осы
Үзіліс					

			Санына қарай жұптастырады. Балалар тапсырманы орындайды, салыстырады.		«Достық мектебі» ойыны. Шарты: Арканның үстінен достарының атын атап «Достық мектебіне» барады. Көпірден біз өтеміз, Достық мектебіне жетеміз. Көпірден өткін ақырын, Айт, досыңның аты кім? Көпірден түгел өттік біз, Достық мектебіне жеттік біз. Балалар достарынның атвн атап, көпірден өтеді.
		Үзіліс:			

Қабылдауды дамыту және қалыптастыру жаттығулары **Ойын:*«Дыбыстарды анықта» жаттығуы*** ***Мақсаты:***Балалардың фонетикалық дыбыстарды меңгерту, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. ***Ойын шарты:*** Фонематикалық айыруға қабілетін дамытуға арналған. Бұл қабілеттер оқуға, жазуға, шетел тілдеріне табысты оқытудың негізінде жатыр. Балаға түрлі заттар бейнеленген суреттер ұсынылады (2-сурет).	Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери» Мақсаты:ойын сюжетін шығармашылық түрде дамыту қабілетін қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларда соғыстағы батырлар туралы нақты идеяларды, олардың Отан үшін жасаған ерліктерінің моральдық мәнін қалыптастыру. Балалардың бойында патриоттық сезімді, өз Отанына деген мақтаныш сезімін, адамдардың ерлігіне таңдануды тәрбиелеу. Материал:сарбаздар мен әскери техникалар жиынтығы, медбикелерге арналған орамалдар. Ойынға дайындық:әскери тақырыптағы суреттерді қарау, шығармаларды оқу: Л. Кассиль " бас Армия»,	**Психологиялық ойын: Ойын:«Атомдар мен молекулалар»** **Мақсаты:** Бұл ойынды өткізудегі мақсат, сіздердің ұжымдарыныздың бірлігін, ынтымақтастығын анықтау. Ал ойынның атом мен молекула деп аталуы тақырыпқа сай индиго балалардың ДНҚ құрылымының өзі басқа балалардан өзгеше. Яғни ағзасында хромосомалар	**Сюжеттік-рөлдік ойын:«Әскери»**

		суреттер бейнеленген карточкаларды таратады. Бес нүкте бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды. Бес зат бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды. – Осы карточкалар туралы не айтуға болады? – Нүктелер санын, суреттегі заттардың санын белгілейтін карточканы салыңдар. Қандай цифрларды алдыңдар? Олар бірдей ме? Демек, 5=5, яғни нүктелер саны карточкада бейнеленген заттар санына тең деп айтуға болады. Нүктелер және заттар бейнеленген карточкаларды алады. Нүктелер саны суретте бейнеленген заттардың санына тең екенін айтады. «=» белгісін қоюға болады.	Педагог сұрайды: - Сол жақ жоғары суретке гүл жасау үшін, мозаиканың қанша түрлі-түсті бөлшектері қажет болды? (8) - Оң жақ төменгі суретте қанша мозаика бөлшектері бар? (8) - Осындай санды тауып, оны ұяшыққа жапсырыңыз. Осы екі суретті сызықпен қосыңыз. Мозаика бөлшектерінің саны туралы не айтуға болады? (саны тең) - Екінші қатардағы сол жақ суреттегі пазлдарды санаңыз. Олардың саны қанша? (7) - Пазлдары бар тағы сурет бар ма? Онда қанша бөлік бар? (4) - Оларды тең деп айтуға бола ма? (жоқ) - Суреттегі пазл бөліктерінің саны қанша болса, сонша Лего конструкторының бөлшектері бейнеленген суреттерді табыңыз. Цифрды жапсырады.	білігін қалыптастыру .Шағын топпен жұмыс. Санамақ арқылы балалар екі топқа бөлінеді. Педагог әрбір топқа екі түсті балықтарды (немесе дөңгелектер, сопақшалар немесе басқа да кесетін материалдар) таратады. Тапсырманы орындауды ұсынады. Алдымен қызыл түсті балық сатып аламыз. Олардың 4-уін аламыз (карточканы көрсетеді). – Ал енді көк түсті (2 саны жазылған карточканы көрсетеді). – Аквариумда неше балық бар? Сандар жазылған карточкаларды шығарады: 4 + 2 = 6	мен достығы туралы түсінік беру. Елімізді мекендейтін басқа ұлт өкілдеріне сыйластықпен, салт-дәстүріне құрметпен қарай,а тәрбиелеу. Өз Отаның сүюге, табиғатты аялауға тәрбиелеу. 1 Мамыр – Халықтар бірлігі күні екендігін айтып түсіндіреді. Балалар қазақ халқының ұлттық киімдері, тағамдары, ойындары туралы сұрай отырып, басқа да ұлт өкілдерінің өздеріне тән салт-дәстүрлері мен ұлттық тағамдары, киімдері мен ойындары болатындығы туралы ақпарат береді. -«Басқа ұлт өкілдері» дегенді қалай түсінесіңдер? -Сендер қандай ұлттың өкілдерін білесіңдер? -Сендердің достарынның арасында басқа ұлттың балалары бар ма? -«Дос» сөзін қалай түсінесіңдер?

Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. «Қимылды қайтала» жаттығуы Мақсаты: қолдың, саусақтың қимылдарының үйлесімділігін дамыту. Жаттығу барысы: Жүргізуші балаларға қарама-қарсы отырып, саусақтарымен кез-келген «фигураны» көрсетеді. (кейбір саусақтар бүгулі, ал кейбіреуі түзу, әртүрлі қимылдар). Балалар сол қимылды тура солай қайталау керек.	шығаратын әскери зауыт ұйымдастырамыз. (Әскери зауытқа жұмысқа тағайындаймыз). Ұрыс кезінде кейде тыныштық болады, содан кейін дала асханасы пайда болады, олар сарбаздарға тамақ әкеледі. Бірақ алдымен оны дайындау керек. Мұны аспаз жасайды. Ал қыздар үй мен балалармен айналысады. Барлық рөлдер таратылды, енді ойынды бастаймыз. Соғыста орыс сарбаздары жеңіске жетті, ал бізде Достық бар. Мобильді ойын " Кім жылдам?» Армиядағыдай бірнеше қатарға орналастырылған орындықтарда гимнаст, комбинезон, жадағай, буденовка, бескозырка бар. Команда бойынша балалар мүмкіндігінше тез киінуі немесе қуыршақтар киюі керек. Барлық әрекеттерді басқаларға қарағанда тезірек және дұрыс жасайтын адам жеңеді. Жеңімпаз тағайындалады командир. Ол конвертті басып шығарады және балалардың келесі жолы қандай әскери бөлімге баратынын хабарлайды.		

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

		Қазақ тілі **Міндеті** - Кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беру**(кірікт. 01.05)** -Шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айту	**Сөйлеуді дамыту** **Міндеті:** - Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру **(кірікт.01.05)** - Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** Еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін қалыптастыру **Мақсаты еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін қалыптастыру**	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Міндеті:** - - Табиғаттың күрделі емес бейнесін суретте көрсету, балалардың алма ағашы туралы білімдерін бекіту -- Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке

Баланың бұл затты білетіндігін тексеріңіз. Содан кейін сіз кез-келген сөзді айтыңыз және баладан сол дыбыстан басталатын затты көрсетуін өтініңіз. Мысалы, сіз «сүт» сөзін айтасыз, бала «сиыр» суретін көрсетеді, өйткені екі сөз де «с» әрпінен басталады. **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен 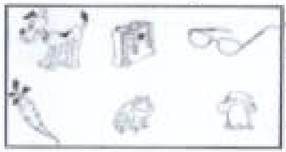 достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). Сергіту сәті Санайық жаңаша Бір, екі, үш! Желбіре жалауша, Достықта біздің күш. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ.	"Кеңес сарбазына ескерткіш", Я.Друганский"сарбаздар не істей алады". Ойынға атрибуттар жасау. Барысы:Қарау иллюстрациялар ҰОС туралы. – Бүгін біз бұл суреттерді оңай қарастырмаймыз. Бір салтанатты күні біздің еліміз өте маңызды және есте қаларлық мерекені атап өтеді. Бұл қандай мереке екенін кім біледі? (Жеңіс күні). Бұл төрт жылға созылған және халқымыздың жеңісімен аяқталған Ұлы Отан соғысындағы Жеңіс күні. Бұл өте қорқынышты соғыс болды. Фашистер біздің елімізді басып алып, халқымызды құлдыққа алғысы келді, бірақ олар жетістікке жете алмады.Төрт жыл бойы, күн сайын, ай сайын, жыл сайын біздің халқымыз фашистік армиямен шайқасты. Және, ақырында, жеңіске жетті. Себебі әділеттілік үшін күресіп, соя Отанын, халқын қорғаған адам әрқашан жеңіске жетеді. Бүгін біз "әскери" ойынын ойнаймыз. Ол үшін рөлдерді бөлу керек. Біздің ойынның негізгі қатысушылары кім екенін айтыңыз (әскери, сарбаздар, командирлер, ұшқыштар). Топтың орталығындағы әскери әрекеттер. Біз екі командаға бөлініп, өз орындарымызды аламыз. Ұрыс кезінде жараланғандар болады, сондықтан бізге медсанбат керек. Медсанбате болады еңбек етіп, дәрігер және медбике. Жауынгерлерімізді жеңуге көмектесу үшін тылда жұмыс жасау керек. Ол үшін снарядтар мен әскери техника	құрылымы өзгерген. ***Ойын шарты:*** «Барлық ойыншылар кең, бос бөлменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, бұл уақытта олар атомдар болып есептеледі. Біздің білетініміздей атомдар молекулаларға айнала алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуші үш десе ойыншылар үштен бірігуі қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша қатысушылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше қайталауға болады». 	

		– Аулада қаз бар. – Мынау – үйрек. Үй-рек. – Мынау не? – Мынау – үйрек. – Үйрек – үй құсы. – Үйрек қандай құс? – Үйрек – үй құсы. – Аулада үйрек бар. Мынау – аула. Аулада үй жануарлары бар. Олар сиыр, қой, жалқы, ит, мысық. Аулада үй құстары да бар: әтеш, тауық, қаз, үйрек, күркетауық. Адам үй жануарларға және құстарға шөп, жем береді. Балалар мәтінді қайталайды	балапандарына ұя салу үшін шөп жинап жүр. Жұмыссыз жүрген бір жан жоқ. Сен де жұмыс істеуге әдеттенуің керек. –Балалар, әңгіме сендерге ұнады ма? –Әңгіме не туралы айтылған? –Әңгімедегі кейіпкерлер қандай екен? –Енді осы әңгімені келген қонақтар бізге сахналап берсін.(Қонақтар сахналап айтып береді). –Балалар сендер буынға бөле аласыңдар. Әңгімедегі өрмекші, құмырсқа, қарлығаш сөздерін буынға бөліңдерші? –Неше буыннан тұрады? –Иә, дұрыс айтасыңдар. Бір дауысты дыбыс бір буынды құрайды. Ата, бала, құмырсқа, өрмекші, қарлығаш дегеннің бәрі – сөздер. Сөз буыннан тұрады. –Педагог әңгіме мазмұнын балалардан сұрайды.	**айтылған?** **– «Бейбіт күн» дегенді қалай түсінесің?**	**Топтық жұмыс**
Үзіліс:					

		Мақсаты сөздік қорларын үй құстарының атауларымен толықтыру. **Жылжымалы суреттермен ойын:** «Аулада». Жаңа сөздермен таныстыру. – Балалар, мынау – аула. – Мынау не? – Мынау – аула. – Мынау – ... (аула сөзін айтып жаттығады). – Аулада не болуы мүмкін? Үнтаспадан жануарлардың дауыстары естіледі. Балалар дауысы бойынша жануарды атап, суретін аулаға орналастырады. Аулада сиыр бар. т.с.с. Педагог үй құстарын (тауық, әтеш) естеріне түсіреді. Мынау не? Аулада тауық (әтеш) бар. Құстардың суреттерін аулаға орналастырады – Мынау – қаз. Қаз – үй құсы. – Мынау – ... (қаз). – Қаз қандай құс? – Қаз – үй құсы. – Аулада қаз бар. – Аулада не бар?	**Мақсаты** Өрмекші, құмырсқа және қарлығаш» әңгімесін мазмұны бойынша әңгімелеп айтуды үйрету Педагог: "Өрмекші, құмырсқа және қарлығаш" әңгімесін оқып береді. Атасы мен баласы далада келе жатып, атасы баласынан сұрайды: –Анау өрмекшіні көрдің бе? Бала: –Көрдім, өрмек тоқып жүр. Ата: –Анау құмырсқаны көрдің бе? Бала: –Көрдім, аузында нанның ұнтағы бар, кетіп барады. Ата: –Жоғары қара, аспанда не көрінеді? Бала: –Жоғарыда қарлығаш ұшып жүр, аузында тістеген шөбі бар, – дейді. Сонда атасы былай дейді: –Олай болса, шырағым, ол кішкентай жәндіктер – саған үлгі. Өрмекші маса мен шыбынды тұзақ құрып ұстаған соң, өзіне азық етеді. Құмырсқа балаларына тамақ алып бара жатыр. Қарлығаш	**1 Мамыр – халықтар достығы мен ынтымағының мерекесі.** **– Бұл мереке несімен ерекше? (Слайд арқылы таныстыру.)** **– Достық – барлық халықтың бірлігі, берекесі, татулығы. Еліміз тыныш болса, бәрі де жақсы болады.** **– Біз бүгін ақын Серікбай Оспановтың «Тілеріміз бейбіт күн» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді** **Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:** **– Өлең ұнады ма?** **– Авторы кім?** **– Өлең қалай аталады?** **– Өлеңде не туралы**	белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу -- Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу -Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу **Мақсаты-** көктем мезгілінің табиғат құбылыстарын, бере білу білігін бекіту

	шекарашы,барлаушы,теңізші,сарбаз, о-фи-цер.	беріледі. **Тәрбиеші:**Рақмет балалар. Отан алдындағы әскери борыштарыңды абыроймен атқарытындарыңа мен кәміл сенемін. Бәріңізге бақыт тілейміз! Отанымыз гүлдеп, егеменді еліміз көркейіп өсе берсін!	

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

		Музыка **Міндеті: -** Қазақтың ұлттық ойындарының бірі«Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету **Мақсаты** Қазақтың ұлттық ойындарының бірі «Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету. **Музыка тыңдау:** «Жас дәуірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева) Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (Ә. Қонысбеков) Көктем» (А.	**Дене шынықтыру** **Міндеті:.-** гимнастикалық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет).(кірік.01.05) отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет), **Мақсаты .**Қимыл әрекеттерді еркін орындауға, қалашықты ұратын таяқтың жер бауырлап ұшуына екпін беруге үйрету. Допты бір-біріне басынан асырып лақтыру, бір-біріне жоғарыдан алдыға қарай шұғыл лақтыруды жалғастыру **«Баскетбол»** Допты бір-біріне	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** -Отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет), **Мақсаты .**Қимыл әрекеттерді еркін орындау дағдыларын айналмалы жаттығулар арқылы дамыту. Түрлі бастапқы қалыптан (етпетінен жатып, малдас құрып отырып) жүгіріп кетуге үйрете түсу Секіртпеден бір орында тұрып секіру. Бастапқы қалыпқа тұрады. Ырғақпен секіртпенің дәл табан астының тұсына келген сәтте секіріп үлгеруге	**Музыка** **Міндеті** Сезіммен, ырғақтық бейнесін сақтай отырып, сөздерді анық және фразалар арасында дұрыс тыныс алып, музыкалық кіріспеден соң бірден бастап ән айту **Мақсаты** Қазақтың ұлттық ойындарының бірі «Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету. Музыка тыңдау: «Жас дәуірдің түлегіміз»

Аз қимылды ойын:«Кім алысқа» **Мақсаты :**Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру. Мәре ұғымын түсіндіру.Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. **Ойын шарты:**Балалар ойынды ұлдар мен қыздар болып ойнайды. Ең алдымен ұлдар арасында, содан қыздар арасында жүгіріп, мәреге жетулері керек. Белгіленген мәреге жеткен ұл мен қызды мадақтау. Содан екі жеңімпазды жарыстыра жүгірту, мәреге ең бірінші болып жеркен баланы жеңімпаз ретінде таниды. 	**Ойын:«Әскери мамандықтар»** **Мақсаты:**Оқушыларға Ұлы Отанды сүюге, ерлік көрсеткен батырлардың бойындағы ержүректілік, отан сүйгіштік, ұлтжандылық қасиеттерін дәріптеу. Отанын , елін қорғай білуге тәрбиелеу. Сөздік қорын молайту,іскерліктерін дамыту. **Ойын барысы:**Мұғалім балаларға әскери мамандықтар туралы өлеңдер оқиды. Ол өлеңдерде айтылған мамандықтарды атауды және әскери кәсіптердің басқа атауларын еске түсіруді ұсынады. **Шекарашы** Шекараны қорғау маңызды! Шекарашылардың аты. Адал итпен олар Отанға батыл қызмет етеді. С. Чертков **Ұшқыш** Ұшқыш өз ісін біледі, аспанда ұшақ жүргізеді. Ол батыл ұшып, жер үстінен ұшады. С. Чертков **Теңізші** Теңізші кемеде жүзіп жүр, ол жерді аңсамайды. Ол желмен және толқынмен дос, өйткені теңіз — оның туған үйі. С. Чертков Әрі қарай мұғалім балаларға сөздерді — кәсіптердің аттарын буындарға бөлуді ұсынады. Мысалы:	***Қимылды ,еңбек ойын:*** **«Күзетшілер»** **Мақсаты:**Балаларды білесіп жұмыс істеуге үйрету.Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Бұл ойынға қанша бала болса да қатыса алады.Екі ойыншы қақпаның күзетшілері болады.Екеуінің де көзі орамалмен байланады да,аралары бір адымдай қашықтықта қолдарын айқастыра ұстап,қарама–қарсы «көпір» жасап тұрады. Басқа балалар бір–бірлеп күзетшілер күзеткен қақпадан екеуінің ортасы арқылы білдірмей өтіп кетуге тиіс.Күзетшілердің сыртынан айналып өтуге болмайды.Егер күзетшілердің біреуі өтіп бара жатқанын сезіп қойса,оған қолын тигізеді,яғни ол ұсталып қалған болып есептеледі.Ұсталып қалған ойыншы өзін ұстаған ойыншымен орын ауыстырады.Қақпадан үш рет білдірмей ойыншыға жүлде	 **Лабиринт** 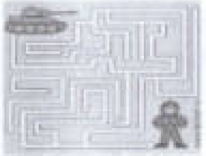

			жаттығулары. Гимнастикалық ұзын орындықпен бір аяғын бүгіп, екінші аяғын орындықты жанай айналдырып барып аттап жүреді. Тепе-теңдік сақтау мен қауіпсіздік ережелерін сақтау.		
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен		**Мамыр** **Серуен-Бақылау №1** Бақылау: **Жәндіктерді бақылау** ***Мақсаты***: *«Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау;* Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету. *Бақылау барысы* *Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:* -Гүлдің нәрін	**Мамыр** **Серуен-Бақылау №2** Бақылау: **Ауа-райын бақылау** ***Мақсаты*** *: Көктем мезгілінің аяғына қарай өлі табиғаттағы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру.* *Бақылау барысы* *Көркем сөз. А.Меңдібай* *Мамыр айы келгенде,* *Дала гүлге толады.* *Жайнап барлық атырап,* *Қызық-думан болады.*	**Мамыр** **Серуен-Бақылау №3** Бақылау: **Гүлзарды бақылау** ***Мақсаты***: Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту; Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау; Табиғатты сүюге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу. **Бақылау барысы** Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді Қандай үй гүлдерін	**Мамыр** **Серуен-Бақылау №4** Бақылау: **Ауа-райын бақылау** ***Мақсаты:****Көктем мезгілінің аяғына қарай өлі табиғаттағы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру.* ***Бақылау барысы*** ***Көркем сөз.*** *А.Меңдібай* *Мамыр айы*

		Жайымов) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) Билер: «Көкпар» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Әуенді сағат» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан). Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуақ» (Е. Құсайынов)	кеуделен лақтырып беру. Нұсқау – допты қағып алғанда мұқият болу керек, допты ұшып келе жатқанда көздеп, арақашықтықты тез мөлшерлеп, қажетті жаққа қозғалып, қағып алуға дайын тұру. Бір-бірінен 3 м қашықтыққа сап түзейді. Бастапқы қалыпқа дұрыс тұрады. Допты екі қолмен лақтырады. Лақтырған кезде қолдарын кеуде тұсында ұстап, шапшаң түзулеп, жоғары-алға траекториясымен жұбына береді. «Гимнастика» Тепе-теңдік сақтау – гимнастикалық ұзын орындықпен бір аяғын бүгіп, екінші аяғын орындықты жанай айналдырып барып аттап жүру. Жоғары көтерілген нысанада тұрып тепе-теңдік сақтау	тырысады. Допты кегельдерге тигізбей біркалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді. Кегельдер арасымен допты алып жүреді.Допты аяқ басының ішкі жағымен итеріп, кегельдерге тигізбей біркалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді	(Т. Жұмалиева) Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (Ә. Қонысбеков) Көктем» (А. Жайымов) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) Билер: «Көкпар» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Әуенді сағат» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан). Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуақ» (Е. Құсайынов)

		білесіндер? *(көбелек, құрт т.б)* Қандай жәндік гүлдерді тозаңдандырады? (аралар) Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады) Жәндіктер қайда тіршілік етеді? *(бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.)* Қандай жәндіктердің пайдасы бар? *(ара, жібек құрты, құмырсқа).* Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа) Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды) **Зерттеу жұмысы** Қаңқызын тауып,	ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады) Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк) Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жап-жасыл болып тұр). Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? Жаңбыр қандай температурада жауады? Көктемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды). **Еңбек** Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу. *Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлшыныстарын арттыру.*	Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау; Гүлдердінөсуі туралы білімдерін қалыптастыру.	Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? *(күн жылығандықтан)* Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атаймыз? (ерте көктем) Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады) Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк) Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жап-жасыл болып тұр). Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? Жаңбыр қандай температурада жауады? Көктемнің соңғы айында табиғатта

		жинайды, Адамға бал сыйлайды. Еңбекқорды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара) -Қанды сорып сүліктей, Ызыңдап кеп шағады. Бұл қандай бүлік дой? (маса) -Ызыңдап ән салып, Жұп-жұқа қанаты. Тәттіге тамсанып, Қоқысқа қонады. Бұл не? (шыбын) -Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа) -Тор тоқуға шебер-ақ, Бірақ киім тікпейді. Өнері де өнер-ақ, Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші) **Тәрбиеші сұрақтары.** ♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер) ♦Тағы қандай жәндіктерді	*Бақшамызда біз еккен,* *Гүл шоқтары гүлдейді.* *Жапырақтар сыбдырлап,* *«Қандай көркем, көр»-дейді.* Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме өткізеді. Балалар, қарандаршы, мына суретте жылдыңқай мезгілі суреттелген?(көктем). *Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр,жер су болып жатыр, балалар құстарға ұя жасап жатыр)* Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? *(күн жылығандықтан)* Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атаймыз? (ерте көктем) Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар	білесіңдер? Қандай дала гүлдерін білесіңдер? Олардыңқандай айырмашылығы бар? Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? Сендердіңүйлеріңде гүл бар ма? Қандай? Оларды қалай күтесіңдер? Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек? Біздің гүлзарға отырғызуға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады? Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек? Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызуға болмайды? Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады? **Еңбек** Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту). *Мақсаты:*	*келгенде,* *Дала гүлге толады.* *Жайнап барлық атырап,* *Қызық-думан болады.* *Бақшамызда біз еккен,* *Гүл шоқтары гүлдейді.* *Жапырақтар сыбдырлап,* *«Қандай көркем, көр»-дейді.* Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме өткізеді. Балалар, қарандаршы, мына суретте жылдыңқай мезгілі суреттелген?(көктем). *Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр,жер су болып жатыр, балалар құстарға ұя жасап жатыр)*

тарды қарау және басқалар)		Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырсқа илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі қатты болады	аңғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. Мақсаты: Допты берілген бағытқа қарай оң және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; Мақал-мәтел -Сәуір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Көктемгі жауын артық болмас.	Жаттығу ойыны «Құлап қалма». араға, бал-балаға. Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.Мақсаты: бөрене үстімен жүруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Әр гүлдің иісі әр басқа. -Гүл-	аңғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. Мақсаты: Допты берілген бағытқа қарай оң және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; Қозғалыс координацияларын сақтау; Мақал-мәтел -Сәуір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Көктемгі жауын артық болмас
Балалардың үйге қайтуы	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде	***Ата –аналарға кеңес*** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса	***Ата –аналарға кеңес*** - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп

		оның атын атау. Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау. **Еңбек:** Алаңды қоқыстардан тазалау. *Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.*			қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды). Еңбек Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу. *Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлшыныстарын арттыру.*
Серуеннен оралу		Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс		Қ және Р дыбысына сөздер айтқызу	заттың ұзындық өлшем бірліктерін қайта сұрап есіне түсірту мақсатында тапсырма орындау.	апта күндерін жаттату.	Гометриялық фигураларды пайдаланып пішіндер түрін жаттату.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-		**Қимылды ойын** «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстатпауға тырысу.	**Қимылды ойын** «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауға,	**Қимылды ойын** «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру.	**Қимылды ойын** «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауға,

	мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Бекітемін: Жұз

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы:Сұлукөл ЖОББ мектебі
Мектепалды даярлық сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі ІІ-апта 8–12 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу			**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балаларды себепсіз сабақтан қалдырмауларын ескерту	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балалардың оқу құралдарын қадағалап салып жіберулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)			**Ойын – жаттығу:*«Мен батырмын»;*** Альбомдар,сюжетті картиналар қарастыру, Ірі құрылыс материалдарымен ойындар. *Қарулы күштердің мемлекетімізді сыртқы жаудан қорғау үшін қажет екенін түсіндіру.*	**Дидактикалық ойыны:«Сиқырлы суреттер»** Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б. *Балаларды Отанын, елін, жерін қорғауға тәрбиелеу* **Мақсаты:** балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту, құрастыру дағдыларын жетілдіру.	***Үстел үсті ойындары*** ***Мозайка құрастыру*** Әскери техника туралы суреттер топтамасын қарастыру. «Батылдық пен қорқақтық дегеніміз не» тақырыбында әңгімелесу *Ұқсай ма, ұқсамай ма* *Балаларды заттарды салыстыруға, түс, түр, көлем, материалының ұқсастығын атауға үйрету; байқампаздық, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту.* *Табиғат бұрышында еңбек*

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)			**«Ел қорғайтын, ер ағалар»** Ел қорғайтын, ер ағалар, Ардағымыз, арымыз. Ерлер тойын, елдің тойын, Қарсы аламыз бәріміз!	**«Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!»** Жүреміз даңқты жолдармен, Қырандар бірге самғаған. Әзірге титтай болғанмен Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!	**«Отан қорғаушылар дегеніміз кімдер?»** Балаларға 7 – мамыр Отан қорғаушылар күні мерекесін сезіндіру. *Қаламыздағы полиция қызметкерлері жайлы сөйлесу олардың суреттерін тамашалау*
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
			Сауат ашу негіздері **Міндеті** -- Сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту **(кірікт.09.05)** - Сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту **Мақсаты**Сызбаға сәйкес сөйлем құрауға, сөздер ішінен мағынасына қарай артық сөзді таба білу дағыларын жетілдіру. . Дидактикалық жаттығу: «Буындардан сөз құра» – Балалар, мен буындар айтамын сендер сөз құраылатындай екінші буынды айтуларың керек.	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті**Сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту **Мақсаты** Сөздердің жалпы атауын атауға, дыбыстық талдау жасауды үйретуді меңгерту «Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы (Әр дұрыс жауапқа педагог балаларға жұлдызша беріп отырады) -ал буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: алма, алтын, алжапқыш, алға, аласа, ала, алқа, Алжан, алмас, алау, Альбина, ал т.б . -оқ буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: оқу, оқы, оқымысты, оқулық, оқ, оқыс, оқшаулау, октар т.б. -жа буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: жас, жалын, жалғыз, жат,	**Көркем әдебиет** **Міндеті.Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту** **Мақсаты** өлең мазмұны арқылы әдеби шығарманы қабылдауға дағдыландыру Суретке қарап, тақырыбын болжа. Суреттен кімдерді көріп тұрсың? Ортада жанып тұрған от туралы не білесің? Балалардың қолында не бар? 2. Жеңіс ардагерлерін құттықтау ашықхатының суретін сал. Боя. 3. Мақалды түсініп ал. Отан үшін отқа түс, күймейсің. Педагог мақалдың мағынасын түсіндіреді.

			ата. Сары түсті белгіні тиісті дыбыстық сызбамен қос		

Үзіліс:

БАЛА САУСАҒЫН ОЙНАТА ОТЫРЫП, ТІЛІН ДАМЫТУ Ә. Нарымбетовтің «Шекарашы ағалар» өлеңін оқу, жаттау. Тыныштығын елінің, Тыныштығын жерінің Күзететін қырағы, Туған елдің қыраны. Отанымның ұланы – Шекарашы ағалар.	**Тақырыбы: "Үйрек үйрек, қаз".** **Мақсаты:** Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу. **Барысы:** Қатысушылар дөңгелене шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші шеңбердің ішінде айналып жүріп, қолымен көрсетіп "үйрек, үйрек, үйрек, ... қаз" дейді. Қаз жүргізушіге қарай, қарама-қарсы жүгіреді. Бұл екеуінің орындайтын тапсырмасы тезірек босаған орынға барып тұру. **Ойынның қиындығы :** олар ортада кездескенде бір-бірінің қолын алып, реферанс (қимылмен ілтипат) жасау керек, бір-біріне күліп қарап: "Қайырлы таң, қайырлы күн, қайырлы кеш" деп сәлемдеседі де, бос орынға қайтадан жүгіреді. Осылай ойын жалғаса береді. Ескерту: Жүргізуші барлық балалар "Қаз" рөлінде ойнап шығуын қадағалап тұрады. Сәлемдесу және реферанс нақты көтеріңкі дауыс ырғағымен орындалу қажет.	**Үстел үстінде ойналатын ойындар.** **Ойын: «Сарбаздарға не керек?»**(5-10 мин) **Мақсаты:**Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу. **Керекті құралдар:**ойынға керек ресурстар. **Мазмұны:** Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Маңдайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады. «Сақшы» ойынын рөлдерге бөліп ойнату. Мақсаты: Балаларды өз қалауларымен рөлдерді бөлу және олардың іс-әрекеттерін дұрыс атқару, бірлестікке, ынтымақтастыққа тәрбиелеу.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

			Мысалы: Мақ-та, жапа-лақ, дәп-тер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбы-ра, арыс- тан, қо-ян, май-мыл, жану-ар, жаң-быр, шал-бар, қыза-нақ, қырық-қабат, даң-ғыл, қоңы- рау, мек-теп, шал-қан, зымы-ран, тек-ше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, қо-быз, қылқа-лам т.б. – Балалар, сендер балабақшаға келе жатқанда жолда, нелерді немесе кімдерді көресіңдер? Айтып беріңдерші? Балалардың жауабы тыңдалады. Балалар дәптердегі суретке мұқият қараңдар. Дәптермен жұмыс 1. Суретке қара. Сызба бойынша сөйлем құра. 2. Жұмбақты шеш. Шешуін буынға бөл. Бір көзім: «Кідір!» – дейді, Бір көзім: «Жүр!» – дейді. Бір көзім: «Абайла!» – дейді, – «Қарап ал, маңайға!» – дейді. 3. Бағдаршамның түстерін	Жайық , жарқыра, жалқау, жаура, жалау, Жамбыл, жалпылдақ, жалбыз, жаһұт, жау, жарайды, жалмауыз, т.б. Ойын соңында жұлдызшасы ең көп бала жеңімпаз болады. Дәптермен жұмыс 1. Суреттерді ата. Сызба бойынша сөйлем құра. 2. Дыбыстық талдау жаса Таң, бұлт сөздеріне дыбыстық талдау жаса. Педагог балаларға орындарында өз беттерімен дыбыстық талдау жасатады. Дыбыстық сызбаны тақтаға іліп бір- бір баладан тақтада жасатады. Балалар жұмыстарын тақтадағы талдаумен салыстырады, қателерін түзейді. Таң сөзінің дыбыстық талдауы. Таң сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар. т – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. а – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз. ң – үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.	

			Математика негіздері **Міндеті** - Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау. **(кірікт.09.05)** - Үлгіден ұзынырақ (қысқарақ), жоғарырақ (төменірек), жуанырақ (жіңішкерек) және оған тең заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сызықтармен сызуды және бояуды үйрету **Мақсаты**Үлгіден ұзынырақ (қысқарақ), жоғарырақ (төменірек), жуанырақ (жіңішкерек) және оған тең заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сызықтармен сызуды және бояуды үйрету. демонстрациялық материалмен жұмыс – Қай ағаштың ең биік екенін қалай анықтауға болады? Ең төмен? Педагог көз арқылы анықтауды ұсынады, балалар қайың - ең биік ағаш деп атайды. Мүмкін біз қателескен болармыз? Қалай тексереміз? Біз қандай	**Математика негіздері** **Міндеті** -Үлгіден ұзынырақ (қысқарақ), жоғарырақ (төменірек), жуанырақ (жіңішкерек) және оған тең заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сызықтармен сызуды және бояуды үйрету **Мақсаты** Үлгіден ұзынырақ (қысқарақ), жоғарырақ (төменірек), жуанырақ (жіңішкерек) және оған тең заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сызықтармен сызуды және бояуды үйрету. 1-тапсырмада балалар өлшеуіштерді бояйды, салыстырады. – Әр қарындаш үшін қанша өлшем боялған? Ең ұзынын табыңыз. Онда қанша өлшем бар? Ең қысқа қарындаш қандай түсті. Онда қанша өлшем бар? Сол сияқты, күнбағыспен берілген тапсырма орындалады. Педагог балаларды	**Қоршаған орта** **Міндеті:**Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанын қорғаған қазақстандық жауынгерлердің ерліктері туралы білу -Өз Отанын жақсы көру, оны қорғаудың, Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну **Мақсаты** балаларды әскери мамандық түрлерімен және Ұлы Отан соғысы ардагерлерімен таныстыру 1941 жылы Ұлы Отан соғысы басталды. Фашистер бүкіл әлемді жаулап алғылары келді. Бірақ елін, жерін жаудан қорғаймыз деп бүкіл Кеңестер Одағының ержүрек ұл-қыздары қару-жарақ алып, қарсы тұрды. Ұлы Отан соғысы кезінде біздің көптеген әскери сарбаздарымыз ерлікпен шайқасып, неміс фашистерінен елімізді қорғап қалды. Майданда талай батыр аталарымыз бен апаларымыз өздерінің ержүректілігімен көзге түсіп, батыр атанды. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Оның ішінде біздің Қазақстаннан шыққан батырлар өте көп. Қазақтың батырларының бірі – Кеңес Одағының Батыры, Халық Қаһарманы, аты аңызға айналған жазушы – Бауыржан Момышұлы. Бауыржан Момышұлы – Мәскеуді қорғаған, батальон командирі, қайтпас қайсарлығымен, батырлығымен көзінің тірісінде аты аңызға айналған даңқты қолбасшы. Соғыстан кейінгі жылдары әскер бөлімінде қызмет атқарды Елордамыздың 10 жылдық мерейтойында Нұр-

	шығармаларды оқу: Л. Кассиль " бас Армия», "Кеңес сарбазына ескерткіш", Я.Друганский"сарбаздар не істей алады". Ойынға атрибуттар жасау. Барысы: Қарау иллюстрациялар ҰОС туралы. – Бүгін біз бұл суреттерді оңай қарастырмаймыз. Бір салтанатты күні біздің еліміз өте маңызды және есте қаларлық мерекені атап өтеді. Бұл қандай мереке екенін кім біледі? (Жеңіс күні). Бұл төрт жылға созылған және халқымыздың жеңісімен аяқталған Ұлы Отан соғысындағы Жеңіс күні. Бұл өте қорқынышты соғыс болды. Фашистер біздің елімізді басып алып, халқымызды құлдыққа алғысы келді, бірақ олар жетістікке жете алмады.Төрт жыл бойы, күн сайын, ай сайын, жыл сайын біздің халқымыз фашистік армиямен шайқасты. Және, ақырында, жеңіске жетті. Себебі әділеттілік үшін күресіп, соя Отанын, халқын қорғаған адам әрқашан жеңіске жетеді. Бүгін біз "әскери" ойынын ойнаймыз. Ол үшін рөлдерді бөлу керек. Біздің ойынның негізгі қатысушылары кім екенін айтыңыз (әскери, сарбаздар, командирлер,	«Барлық ойыншылар кең, бос бөлменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, бұл уақытта олар атомдар болып есептеледі. Біздің білетініміздей атомдар молекулаларға айнала алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуші үш десе ойыншылар үштен бірігуі қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша қатысушылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше қайталауға болады». 	

			әрекеттерді басқаларға қарағанда тезірек және дұрыс жасайтын адам жеңеді. Жеңімпаз тағайындалады командир. Ол конвертті басып шығарады және балалардың келесі жолы қандай әскери бөлімге баратынын хабарлайды.		
3 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
			Сөйлеуді дамыту **Міндеті:** - Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру - Сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану **ё кірікт.08.05** **Мақсаты** -Сөйлем түрлері бойынша білімдерін дамыту. –Енді мен әңгімені оқиын, ал сендер мұқият тыңдаңдар: Хамит атасымен әңгімелескенді ұнатады. Балабек қария көп жыл бойы сушы болған. Қазір құрметті демалыста. Сонда да үйде отырғанын көрмейсің. Хамитті ертіп, үй жанындағы бақ ішіне жеміс егіп жүргені. Ешқашан шаршамайды. –Ата, «маңдай тер» деген не? – деп сұрады бірде Хамит. Атасы ойға шомды. Көзін бір нүктеге қадады. Сонан соң Хамитті жетектеп, өзі көшет алып жүрген тоғайға келді. Қолына күрек ұстатты да: –Кәне, екі-үш көшет қазып ал, – деді.	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту **Мақсаты** өлең мазмұны арқылы әдеби шығарманы қабылдауға дағдыландыру 9 Мамыр – Жеңіс күні! (Слайд көрсету, әңгімелеу.) – Біздің батыр ағаларымыз бен апаларымыз елімізді, жерімізді жаудан қорғап қалды. Ұлы Отан соғысы батырларының суреттерін көрсету. – Ұлы Отан соғысына қатысқан батыр аға-апаларымызды атайықшы. (Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдағұлова, Мәншүк Мәметова,	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Міндеті:** -ертегі желісі бойынша сурет салуға үйрету, бір мазмұнға біріктіре отырып, бірнеше заттардың суреттерін бейнелеуге жаттықтыру -Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу -Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу --Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу **Мақсаты-** Қызыл телпекті қыздың суретін салу,мүсіндеу,жапсыру,құрастыру

	үшқыштар). Топтың орталығындағы әскери әрекеттер. Біз екі командаға бөлініп, өз орындарымызды аламыз. Ұрыс кезінде жараланғандар болады, сондықтан бізге медсанбат керек. Медсанбате болады еңбек етіп, дәрігер және медбике. Жауынгерлерімізді жеңуге көмектесу үшін тылда жұмыс жасау керек. Ол үшін снарядтар мен әскери техника шығаратын әскери зауыт ұйымдастырамыз. (Әскери зауытқа жұмысқа тағайындаймыз). Ұрыс кезінде кейде тыныштық болады, содан кейін дала асханасы пайда болады, олар сарбаздарға тамақ әкеледі. Бірақ алдымен оны дайындау керек. Мұны аспаз жасайды. Ал қыздар үй мен балалармен айналысады. Барлық рөлдер таратылды, енді ойынды бастаймыз. Соғыста орыс сарбаздары жеңіске жетті, ал бізде Достық бар. Мобильді ойын " Кім жылдам?» Армиядағыдай бірнеше қатарға орналастырылған орындықтарда гимнаст, комбинезон, жадағай, буденовка, бескозырка бар. Команда бойынша балалар мүмкіндігінше тез киінуі немесе қуыршақтар киюі керек. Барлық		

<table>
<tr>
<td colspan="3"></td>
<td>Ойын барысы: Мұғалім балаларға әскери мамандықтар туралы өлеңдер оқиды. Ол өлеңдерде айтылған мамандықтарды атауды және әскери кәсіптердің басқа атауларын еске түсіруді ұсынады.
Шекарашы
Шекараны қорғау маңызды!
Шекарашылардың аты. Адал итпен олар Отанға батыл қызмет етеді.
С. Чертков
Ұшқыш
Ұшқыш өз ісін біледі, аспанда ұшақ жүргізеді. Ол батыл ұшып, жер үстінен ұшады.
С. Чертков
Теңізші
Теңізші кемеде жүзіп жүр, ол жерді аңсамайды. Ол желмен және толқынмен дос, өйткені теңіз — оның туған үйі.
С. Чертков
Әрі қарай мұғалім балаларға сөздерді — кәсіптердің аттарын буындарға бөлуді ұсынады.
Мысалы:
шекарашы,барлаушы,теңізші,сарбаз, о-фи-цер.</td>
<td>болады Екеуінің де көзі орамалмен байланады да,аралары бір адымдай қашықтықта қолдарын айқастыра ұстап,қарама–қарсы «көпір» жасап тұрады.
Басқа балалар бір–бірлеп күзетшілер күзеткен қақпадан екеуінің ортасы арқылы білдірмей өтіп кетуге тиіс.Күзетшілердің сыртынан айналып өтуге болмайды.Егер күзетшілердің біреуі өтіп бара жатқанын сезіп қойса,оған қолын тигізеді,яғни ол ұсталып қалған болып есептеледі.Ұсталып қалған ойыншы өзін ұстаған ойыншымен орын ауыстырады.Қақпадан үш рет білдірмей ойыншыға жүлде беріледі.
Тәрбиеші:Рақмет балалар. Отан алдындағы әскери борыштарыңды абыроймен атқарытындарыңа мен кәміл сенемін. Бәріңізге бақыт тілейміз! Отанымыз гүлдеп, егеменді еліміз көркейіп өсе берсін!</td>
<td>
Лабиринт

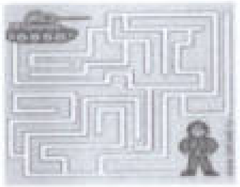</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="6">4 - ұйымдастырылған іс-әрекет</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>Дене шынықтыру
Міндеті:.Қолдың көмегімен етпетінен жатып еңбектеу (3 метр).</td>
<td>Дене шынықтыру
Міндеті: -Аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-</td>
<td>Музыка
Міндеті - Балаларда бірігіп аспапта ойнау</td>
</tr>
</table>

			Өзі шеткерірек барып, ағаш көлеңкесіне жайғасты. Хамит пора-пора боп терледі. Үйге келген соң да атасы жақ ашпады. Жылдар өтіп жатты. Көшеттер үлкен ағашқа айналды. Алма мен жүзім мол жеміс салды. Қоңыр күзде атасы Хамитті ертіп бақ ішіне келді. Қып-қызыл алманың біреуін үзіп, қолына ұстатты. –Сондай дәмді! – деді Хамит. –Маңдай тер деген осы, Хамитжан. Өзіңнің маңдай теріңнің жемісі, – деді атасы. Хамит атасын құшақтап алды. 1.Әңгімеде кімдер туралы айтылады? 2.Хамит атасынан не туралы сұрады? 3.Атасы осы кезде не деді? 4.Хамит тоғайдан не қазып әкелді? 5.Көп жылдар өткен соң не болды 6.Атасы Хамитті қайда әкелді? 7.Бақтағы атасы мен Хамиттің іс-әрекеті?	Рахымжан Қошқарбаев т.б.) – Жеңіс күні мәңгілік алауға гүл шоқтарын қойып, соғыс ардагерлеріне құрмет көрсетіледі. – Біз бүгін ақын Қайрат Жұмағалиевтің «Жеңіс күні» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Өлең қалай аталады? – Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Өлеңде не туралы айтылған? Жеңіс мерекесі қай күні екен?	**Топтық жұмыс**

Үзіліс:

	Ойын: «Әскери мамандықтар» **Мақсаты:** Оқушыларға Ұлы Отанды сүюге, ерлік көрсеткен батырлардың бойындағы ержүректілік, отан сүйгіштік, ұлтжандылық қасиеттерін дәріптеу. Отанын , елін қорғай білуге тәрбиелеу. Сөздік қорын молайту,іскерліктерін дамыту.	***Қимылды ,еңбек ойын:*** **«Күзетшілер»** **Мақсаты:**Балаларды білесіп жұмыс істеуге үйрету.Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Бұл ойынға қанша бала болса да қатыса алады.Екі ойыншы қақпаның күзетшілері	

Серуенге дайындық			Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен			**Мамыр** **Серуен-Бақылау №6** **Бақылау: Жәндіктерді бақылау** ***Мақсаты*** *:* «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау; Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету. **Бақылау барысы** **Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:** Гүлдің нәрін жинайды, Адамға бал сыйлайды. Еңбекқорды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара) - Қанды сорып сүліктей, Ызыңдап кеп шағады. Бұл қандай бүлік дой? (маса) - Ызыңдап ән салып, Жұп-жұқа қанаты. Тәттігс тамсанып, Қоқыска қонады. Бұл не? (шыбын) Құжынаған жұмыскер,	**Мамыр** **Серуен-Бақылау №7** **Бақылау:** **Құмырсқаларды бақылау** ***Мақсаты****:* Құмырсқалар туралы білімдерін тиянақтау; Зерттеу жұмысына деген қызығушылықтарын арттыру. **Бақылау барысы** **Көркем сөз «Құмырсқа»** Г. Өкеев Құжынаған құмырсқа, Ұйымшыл-ақ өздері. Шығады ерте жұмысқа. Жүкпен қайтып қашықтан, Нелер шебер табылып, Илеуіне асыққан. Жасайды илеу жабылып. Бәрі еңбекпен шынығар, Жылт-жылт етіп көздері, Ісін тындырып тынығар.	**Мамыр** **Серуен-Бақылау №8** **Бақылау:** **Найзағайды бақылау** ***Мақсаты****:* «Найзағай» ұғымымен таныстыру; Табиғат құбылыстары туралы шынайы түсініктерін қалыптастыру; Сөздік қорларын байыту; — Бақылағыштықтарын дамыту. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады Аспанда от қамшы осады, Ащы үнін ышқынып қосады. Дүрліктіріп алапты, Шақпақ тастың жарқылы, Бұлт көрпесін жыртады. Балалар, бұл жұмбақтардың

				Құмырсқалардан бөлініп шыққан өткір қышқыл иістен көпке дейін құстарға бит, бүргелер жоламайды. Құмырсқаның қышқылынан дәрі-дәрмектер де жасайды. Құмырсқалар залалсыз, дәрменсіз жәндік болғандықтан оларға тиіспеуіміз керек. Құмырсқалардың қандай пайдасы бар? ♦ Олар өз илеулерін қайда салады? ♦қане біздің құмырсқалар қалай жұмыс істеп жүр екен, қарайықшы! (олар өздінің ізімен, бірінен соң бірі илеулеріне қарай ағылуда) **Зерттеу қызметі** Құмырсқалардың бір жолына құм, бір жолына қант себу. Олардың қалай әрекет ететінін бақылау. **Еңбек** Ойын алаңын тазалау. *Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білулерін жалғастыру.*	Нөсерлеп жаңбыр басталды, Науада қалқып қақ қалды. Найзағай тынбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сатырлап. Найзағайлы жаңбырды қалай атайды екен? (нөсер) **Еңбек** 1 топ- ауланы тырмамен тазалау; 2 топ-қоқыстарды шығару *Мақсаты:* Шағын топтарға бөлініп жұмыс істеуге үйрету; Ұжыммен жұмыс істеуге, жұмыс нәтижесіне жетуге деген ынталарын арттыру
Серуеннен оралу			Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Баламен жеке жұмыс			Мүсінші Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту.Пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастырып шығару	Аквариумдағы балық Мақсаты: балаларды негізгі формадан немесе қосымша бөлшектер формасынан бастап, сурет салуға жаттықтыру	«Таңғажайып алақан» Мақсаты: қиялын, бейнелі ойлауын, бейнелеу шеберлігін, көркемдік талғамын дамыту

			Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа) Тор тоқуға шебер-ақ, Бірақ киім тікпейді. Өнері де өнер-ақ, Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші) **Тәрбиеші сұрақтары.** ♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер) ♦ Тағы қандай жәндіктерді білесіңдер? *(көбелек, құрт т.б)* Қандай жәндік гүлдерді тозаңдандырады? (аралар) Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады) Жәндіктер қайда тіршілік етеді? *(бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.)* Қандай жәндіктердің пайдасы бар? *(ара, жібек құрты, құмырсқа).* Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа) Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды) **Зерттеу жұмысы** Қанқызын тауып, оның атын атау. Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау. **Еңбек:** Аланды қоқыстардан тазалау. *Мақсаты:* үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.	Балаларға сұрақтар Құмырсқалардың адамдарға және орманға қандай пайдасы бар? *(зиянды жәндіктерді құртады* Орманның қандай тұрғыны құмырсқа мен оның көбелектерін (личинкаларын) жеуге құмар? (аю мен тоқылдақ) Құмырсқасыз жер болмайды. Құмырсқаларды «ағаш дәрігерлері» деп те атайды. Олар ағаштарды зиянды жәндіктерден қорғайды. Құмырсқалар өте еңбекқор, олар өздерінен бірнеше есе үлкен нәрселерді илеулеріне сүйретіп тасиды. Құмырсқалардың илеуінің тесігі төбесінде болады. Құмырсқалар өз илеуінен ешқашан адаспайды. Неліктен деп ойлайсыңдар. Құмырсқалар өз илеулерін иіскеп жүріп иісінен табады. Әр илеу өз құмырсқаларынан басқа құмырсқаларды жолатпайды. Егер басқа илеудің құмырсқасы бара қалса, оны жабылып шағып тастайды. Әр илеудің өз иісі болады. Құмырсқалар тек қана ағаштардағы құрттардықұртып қана қоймайды, олар құстарға да көмектеседі. Құстар құмырсқаның илеуінің үстіне қанатын жайып отырады, құмырсқалар оларды үстеріндегі биттер мен бүргелерден тазалайды.	шешуі не екен? Найзағай қай кезде ойнайды? Аспан неге күркірейді? Күн күркіреп, найзағай ойнаған кезде табиғатта қандай құбылыс болады? (жаңбыр жауады) Найзағай ойнап, жаңбыр жауғанда құрт-құмырсқалар не істейді? (індері мен илеулеріне тығылады) Қалай ойлайсыңдар, найзағай неден пайда болады? Ауа-райы нашар болған кезде бұлттар арасында электр тогы жиналады. Найзағай-бұл үлкен электр тогының ұшқыны. Ұшқындар айналадағы ауаны қыздырады. Ыстық ауа салқын ауамен соқтығысады да, күннің күркіреуі пайда болады.күн күркіреген кездегі найзағай өте қауіпті. Найзағай жалғыз тұрған, биік заттарға жиі түседі. Сондықтан да найзағай ойнап тұрған кезде ағаштың астына тұруға болмайды. **Зерттеу қызметі** Жәй жаңбыр мен найзағайлы жаңбырды салыстыру, ұқсастықтыры мен айырмашылықтарын табу. «Найзағайлы жаңбыр» Ө. Ақыпбекұлы

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)			Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүгіру, ұстап алуға, ұстатпауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүгіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырсқа илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі қатты болады	Қимылды ойын «Итеріспек». Мақсаты: •Белгілі бір кеңістікте жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; •Ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. Мақсаты: оң және сол аяқпен секіруге жаттықтыру. Тыйым сөздер: Құмырсқа илеуін бұзба.	Қимылды ойын «Өз ағашыңды тап». Мақсаты: ағаш аттарын есте сақтауға, зейінді, байқағыш және жылдам болуға үйрету. Жаттығу ойыны «Ағаштан ағашқа дейін». Мақсаты: екі аяқпен және бір аяқпен секіруге жаттықтыру Халық болжамы: •Ерте көктемде найзағай ойнап, күн күркіремесе, жаз құрғақ болады. Қарлығаш келсе күн күркірейді
Балалардың үйге қайтуы			***Ата –аналарға кеңес*** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.